ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Спеціальна контрольна комісія з питань приватизації

Р І Ш Е Н Н Я

Щодо захисту майнових інтересів держави, протидії корупції та доцільності приватизації Державної судноплавної компанії «Чорноморське морське пароплавство»

"12" липня 2018 року

Державна судноплавна компанія «Чорноморське морське пароплавство» (далі по тексту ДСК «ЧМП») була заснована ще у 1833 році і на початку 1990-х років була одним із найбільших судноплавних підприємств у світі з річним доходом 1 млрд. доларів, потужним флотом (295 одиниць вантажних і насосних суден, 1,1 тис. одиниць допоміжного флоту) та багатотисячним трудовим колективом. Проте за часи незалежності України ДСК «ЧМП» була практично знищено - на протязі 1991-2015 років підприємство було позбавлено майже всіх активів, плавзасобів та нерухомості, і з 2003 року перебуває у стадії банкрутства. У 2017 році залишкова вартість основних засобів підприємства становила 83 млн. грн., що відповідає заборгованості розміром понад 71 млн. грн., яка обліковується на балансі підприємства.

На виконання постанови Кабінету Міністрів України від 12 травня 2015 року № 271 «Про проведення прозорої та конкурентної приватизації у 2015-2017 роках» (із змінами) наказом Фонду державного майна України від 20.11.2016 № 2265 прийнято рішення про приватизацію ДСК «ЧМП». Згідно із наказом Фонду державного майна України від 13 грудня 2017 року № 1868 ДСК «ЧМП» віднесено до об'єктів, що підлягають підготовці до продажу в 2018 році. Разом із цим, до цього часу (як того вимагає законодавство України про приватизацію), підприємство не було передано в управління до органів приватизації.

Міністерство інфраструктури України, до сфери управління якого належить ДСК «ЧМП», неодноразово повідомляло Фонд державного майна та Кабінет Міністрів України щодо недоцільності приватизації ДСК «ЧМП». На виконання відповідного доручення Кабінету Міністрів України наказом Мінінфраструктури від 07.09.2017 № 300 утворено робочу групу з питань повернення у державну власність майна ДСК «ЧМП» у складі представників Мінінфраструктури, Національного антикорупційного бюро, Фонду

державного майна та Мін'юсту. На засіданні цієї робочої групи від 11.09.2017 прийнято рішення ініціювати виключення ДСК «ЧМП» з Переліку об'єктів державної власності, що підлягають приватизації у 2015-2017 роках.

За повідомленням Міністерства юстиції України ухвалою господарського суду Одеської області від 11.07.2003 порушено провадження у справі про банкрутство ДСК «ЧМП». Введена ухвалою цього ж суду від 24.02.2006 процедура санації здійснюється відповідно до положень редакції Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом», що діяла до 19.01.2013. У зазначеній редакції заходами щодо відновлення платоспроможності боржника, які містять план санації є, зокрема, продаж частини майна боржника; продаж майна боржника як цілісного майнового комплексу (для недержавних підприємств).

У лютому 2016 року керуючим санацією ДСК «ЧМП» призначено арбітражного керуючого Лахненка Є.М.

За інформацією Генеральної прокуратури України прокуратурою міста Києва розслідується кримінальне провадження за фактом зловживання службовим становищем службовими особами ДСК «ЧМП», Кабінету Міністрів України, Міністерства транспорту України при відчуженні майна компанії в інтересах третіх осіб, що спричинило тяжкі наслідки. Крім того, слідчим управлінням Головного управління Національної поліції в Одеській області проводиться досудове слідство у низці проваджень за фактами розкрадання майна підприємства, перевищення влади та службового становища при укладанні договорів про переуступку боргів, підробки договорів купівлі-продажу, шахрайського заволодіння майном ДП «Чорноморський», банкрутства, інших фактів зловживань та шахрайських дій при розпорядженні майном ДСК «ЧМП».

Окремих службових осіб підприємства було засуджено за вчинення низки злочинів вироком Миколаївського обласного суду від 15.06.1998, по деяким обставинам суди України дійшли висновку про необхідність закриття кримінальних проваджень у зв'язку із закінченням строків давності притягнення до кримінальної відповідальності.

На різних етапах судових проваджень перебувають справи щодо повернення до державної власності майна, що належало ДСК «ЧМП», зокрема, про визнання недійсним договору купівлі-продажу земельної ділянки площею 4,8363 га по вул. Піонерській, 30, у м. Одесі, скасування державних актів на право власності ТОВ «Алькор» і громадян на цю ділянку, витребування її на користь ДСК «ЧМП»; про визнання протиправними дій Одеської міської ради з проведення у 2007 році аукціону, за результатами якого ТОВ «А-Трейдінг» відчужено земельну ділянку, що перебувала у користуванні Радіоцентру Управління Чорноморського пароплавства, визнання недійсними цих результатів та нечинним переліку земельних ділянок, що підлягали продажу суб'єктам підприємницької діяльності під забудову на земельних торгах у 2006-2007 роках; про визнання протиправним та скасування рішення Виконавчого комітету Одеської міської ради від 09.06.2008 № 1208 «Про реєстрацію об'єктів комунальної власності м. Одеси»

тощо. Представництво інтересів держави у цих справах здійснюється органами прокуратури та юстиції.

За повідомленням керуючого санацією Лахненка Є.М. нині проводяться заходи із повернення до державної власності майна та об'єктів, які належали ДСК «ЧМП». Так, завдяки спільним зусиллям керуючого санацією, Мінінфраструктури та правоохоронних органів за останні 18 місяців було повернуто 14 об'єктів нерухомості в місті Одесі та за її межами. В процесі реєстрації права державної власності перебуває ще 3 об'єкти нерухомості. Ведеться робота, спрямована на повернення чисельних протиправно відчужених іноземних активів ДСК «ЧМП», зокрема, відновлено участь у спільному українсько-в'єтнамському підприємстві «Лотос» (основним активом якого є порт та портова інфраструктура в м. Хошимін, В'єтнам, а ДСК «ЧМП» є співзасновником), отримано дивіденди від цієї участі.

Величезне значення для зміцнення фінансового стану підприємства мало би повернення плавзасобів, які було протиправно відчужено офшорним компаніям. Проте ця робота потребує допомоги з боку дипломатичних установ України.

Таким чином, приватизація ДСК «ЧМП» на даному етапі унеможливить повернення до державної власності частини втрачених активів державного підприємства, адже спірне майно, що раніше належало ДСК «ЧМП», не може бути включено до приватизаційної маси під час продажу на аукціоні. Це створює ризики недоотримання державним бюджетом України значної частини коштів від приватизації ДСК «ЧМП».

Враховуючи вищезазначене, **К о м і с і я в и р і ш и л а :**

1. Визнати, що в умовах активізації роботи щодо повернення до державної власності протиправно втраченого (відчуженого) майна ДСК «Чорноморське морське пароплавство», приватизація цього підприємства може завдати шкоди інтересам держави внаслідок втрати державою частини доходів від його продажу.

2. Звернутись до Кабінету Міністрів України та Фонду державного майна України з пропозицією здійснювати заходи щодо завершення приватизації ДСК «ЧМП» лише після повернення до складу підприємства протиправно втраченого (відчуженого) майна.

3. Запропонувати Міністерству інфраструктури України разом із Національним антикорупційним бюро України, Фондом державного майна України, Міністерством юстиції України та керуючим санацією ДСК «Чорноморське морське пароплавство» розробити та затвердити детальний план заходів по поверненню протиправно відчуженого майна ДСК «Чорноморське морське пароплавство» до складу підприємства із

визначенням орієнтовних термінів їх виконання та відповідальних виконавців, надіслати цей план заходів до Комісії.

4. Звернутись до Міністерства закордонних справ України з проханням усіляко сприяти роботі стосовно виявлення та отримання документальних матеріалів з приводу відчуження суден та іншого майна, що належало ДСК «Чорноморське морське пароплавство», в тому числі забезпечити ефективну співпрацю ДСК «Чорноморське морське пароплавство» із дипломатичними місіями України у Великобританії, Нідерландах та іншими країнами.

5. Генеральній прокуратурі України, Спеціалізованій антикорупційній прокуратурі, Національному антикорупційному бюро України, Службі безпеки України, Національній поліції України в межах компетенції вжити заходів щодо захисту порушених майнових прав ДСК «Чорноморське морське пароплавство» та інтересів держави, а також притягнення винних осіб до відповідальності.

6. Рішення Комісії надіслати Кабінету Міністрів України, Генеральній прокуратурі України, Спеціалізованій антикорупційній прокуратурі, Національному антикорупційному бюро України, Службі безпеки України, Національній поліції України, Міністерству інфраструктури України, Міністерству юстиції України, Міністерству закордонних справ України, Фонду державного майна України.

Перший заступник Голови Комісії **І.О.Лапін**

Секретар Комісії **К.Г.Усов**